

LUBLIN SCIENCE AND TECHNOLOGY PARK S.A.

International research and practice conference

**CONTEMPORARY ISSUES
IN PHILOLOGICAL SCIENCES:
EXPERIENCE OF SCHOLARS AND EDUCATIONALISTS
OF POLAND AND UKRAINE**

April 28–29, 2017

Lublin, Republic of Poland

2017

International research and practice conference “Contemporary issues in philological sciences: experience of scholars and educationalists of Poland and Ukraine” :
Conference Proceedings, April 28–29, 2017. Lublin. 248 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

SLAVIC LANGUAGES

«Słowniczek prowincjałizmów podolskich» А. Кремера як перша лексикографічна праця про подільський говір української мови Гороф’янюк І. В.	8
Предикатно-непредикатні іменники як головний компонент номінативного речення української мови (в аспекті міжрівневих досліджень) Коваль Л. М.	12
Структурно-синтаксична типологія заголовків сучасних українських п’єс Корольова В. В.	16
Ukrainian adjectives with the meaning of quantitative attribute: semantics and derivational features Nesterenko A. K.	19
Псевдонімія діячів української культури ХХ століття Павликівська Н. М.	22
Оптатив в українських пареміях: особливості семантики та структури Приймачок О. І.	26
Funkcjonowanie ukrainizmów w języku polskim literackim Rojik O. Ju.	30
Термин и его функции в заголовке научного произведения Суворова С. А.	34

LITERATURE

Історичне тло китайської драми крізь призму новітньої драматургії Акімова А. О.	40
Михайло Грушевський – активний учасник літературного процесу кінця ХІХ – початку ХХ століття в Україні Кулікова Т. В., Деркач В. В.	44
Лірико-психологічна проза Христі Алчевської Маланій О. О.	48
Концепт «час» у системі художнього мислення Н. Кобринської (на прикладі оповідання «Дух часу») Нечаюк Л. Г.	52
Техніка монтажу у викладовій манері художньої прози Ніни Бічуї Римар Н. Ю.	56
Природа комічного в англійській сатирі ХVІІ століття (Дж. Донн і Б. Джонсон) Родний О. В.	60

Екзистенційне осмислення людини в творчості митців літературно-мистецької організації «Ланка»/Марс Стороженко Л. Г.	64
Етико-естетичні засади епістолярію В. Стуса Шарова Т. М., Бородихіна О. В.	67
Збереження людського буття в творах Ю. Винничука (на прикладі роману «Танго смерті») Шарова Т. М., Овсяннікова А. С.	71
ROMANIC, GERMANIC AND OTHER LANGUAGES	
Концептуальна метафора <i>future is a path</i> в американському передвиборчому дискурсі Білик О. І.	75
Ways of gambling terminological nomination in the Spanish language Bobchynets L. I.	78
Функція предиката в структурі перформативів Будій З. І.	80
Sharing experience in the framework of the British Council English for universities project Harmash S. V., Sadkovska V. A.	84
Military terms in economic discourse Honcharova Yu. S.	87
Функціональні особливості порівняння в художньому тексті Дрібнюк О. Т.	90
Дієслівна модальність як диференційна ознака композиційно-мовленнєвої структури тексту Кашуба М. В., Розанова О. А.	92
Academic fascinative discourse Koziarevych-Zozulia L. V.	96
Дослідження тема-рематичної структури англомовних прислів'їв Кульченко А. О.	100
Конотація компонентів лексико-семантичного поля на позначення зухвалої поведінки в сучасній німецькій мові Липка С. І.	103
Утворення назв професій у сфері кінематографії та їх фемінізація Лоскутова Н. М.	107
Національно-культурна домінанта в творенні фразеологічних одиниць у постмодерністській прозі Матвієнків О. С.	110

Algunos aspectos tematicos de la jerga juvenil española	
Merzlikina O. V.	113
Текстовий концепт «Power» у політичній прозі	
Одінцова О. О.	117
Intermediality as a specific feature of literary text	
Pieshkova O. A.	121
Імпліцитна згода в німецькомовному діалогічному дискурсі	
Сидорова М. О.	125
Стилістичні та лексичні варіанти стверджувального формального респонсива (на матеріалі англійської мови)	
Суїма І. П.	128
Роль іспаномовних ЗМІ в процесах утворення нових мовних форм	
Хомицька І. І.	132
Субстантивация в німецькій мові та її вплив на формування прикордонних термінів	
Цвяк Л. В.	135
Просодичний компонент у діяльності медіатора	
Чорній А. Л.	138
 LITERARY THEORY	
Образ Парижа в прозі Поля Верлена	
Бігун О. А.	142
До проблеми тематичної та образно-символічної своєрідності постмодерністського роману Дена Брауна «Код да Вінчі»	
Гандабура О. В.	146
Effective function of the author's remarks in the German-language dramaturgy of the XX century	
Noriunova M. M., Zheludenko M. O.	150
Код Античності в онтології літературного універсуму	
Давиденко І. О.	153
Етико-духовні засади твору літератури: теоретичний аспект	
Макарова Т. М.	157
Формування поняття «психоаналітична інтерпретація» в літературознавстві	
Ревуцька С. К.	161
Образ Єви та проблема святості/гріховності в однойменному вірші української письменниці в Ріо-де-Жанейро Віри Вовк (збірка «Жіночі маски»): зіставлення із середньовічною традицією	
Смольницька О. О.	165

Вестерн як художнє втілення ідеї американської національної самобутності Сорока С. В.	169
--	------------

GENERAL LINGUISTICS

Відновлення смислових основ термінів німецької юридичної термінології Баланаєва О. В.	173
Fractality of language system Dombrován T. I.	176
Stylistic characteristics of verbs Zavhorodnia A. A.	180
Особливості картини світу студентів економічних напрямів підготовки Кушмар Л. В.	183
Семантичний опис україно- та англійських слів на позначення цінностей Сорока Т. В.	187

TRANSLATION

Семантичне мапування концептосфери «економіка» в англійській та українській мовах: контрастивний підхід Богайчук О. С.	192
Translation through the prism of intercultural communication Bordiuk L. V.	196
Перекладацька норма: теоретичний аспект Гапоненко Л. П.	198
Особливості перекладу збірки Ремона Кено «Вправи зі стилю» Князян Д. Х.	202
Гендерні стереотипи в німецько- та україномовній рекламі Покулевська А. І.	206
The figures of substitution using characteristics in the characters' conversational style of Agatha Christie's detective stories and the variability of their rendering into the Ukrainian language Siniahovska I. Yu.	209
Conversational style elements functioning and problems of their rendering from English into Ukrainian Udovichenko H. M.	213
Проблеми перекладу французьких коміксів українською мовою Шаргай І. Є., Кравцова О. С.	217

LANGUAGE AND MASS MEDIA

Особливості явища кореферентності в організації дискурсу Бондарчук Н. І.	221
Поняття жанру як технодискурсивного утворення в цифровому середовищі Web 2.0 Давидюк Н. О.	223
Синтаксично-семантична інтерпретація ірреальних порівняльних речень Коропатницька Т. П.	227
Multimodality factor in political discourse Kuznietsova Н. V.	231
Паралінгвальні та лінгвальні характеристики франкомовного гороскопа Марінашвілі М. Д.	234
Speech interaction of political interview participants Prokopenko A. V., Shumenko O. A.	237
Кінетика як елемент комунікації українського політикуму Сірук Н. М., Тарасюк Л. М.	241

LITERATURE

ІСТОРИЧНЕ ТЛО КИТАЙСЬКОЇ ДРАМИ КРИЗЬ ПРИЗМУ НОВІТНЬОЇ ДРАМАТУРГІЇ

Акімова А. О.

*аспірант кафедри мов і літератур Далекого сходу
та Південно-Східної Азії*

Інститут філології

*Київського національного університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

1961 року Тянь Хань пише п'єсу «Жінка-інспектор Се Яохуань». До переосмислення історичного минулого, драматурга підштовхнуло бажання не просто по-новому подати історичні події VII -VIII століть, пов'язати їх із сьогоденням. Власне твір, за Л. Нікольською, призвів у роки «культурної революції», а саме 1966 року, жорстоку реакцію і був названий «ядовитою травою» [1, с. 189]. В. Аджимамудова та М. Спешнев, аналізуючи драму, вказуючи на неоригінальність твору, написаного на вторинному матеріалі, тим не менш, підкреслюють її актуальність, новаторство та злободенність [3, с. 429]. «Жінка-інспектор Се Яохуань» стала не просто переробкою відомого сюжету, а самостійною новітньою драмою, покликаною ще раз підкреслити важливість взаєморозуміння між правителем та народом.

Про те, що суперечлива постать імператриці неодноразово привертала увагу митців, свідчить і поява 1963 року на кіностудії Shaw Brothers костюмовано-історичної драми про окреслений період, режисер стрічки Лі Ханьсян потому був співзасновником першої кіностудії «голлівудського зразка» у Китаї та творцем багатьох китайських стрічок на історичну тематику, у тому числі й на п'єсу «Сон у Червоному Теремі».

У передмові до п'єси Тянь Хань подає коротку історію її написання, вказуючи, що задум виник після відвідування у січні 1961 року вистав традиційного театру у Сіані, провінціях Шеньсі та Шаньсі. Під час маньчжурского володарювання при владі була імператриця У Цзетянь (武則天, при народженні отримала ім'я У Мей, далі називала себе У Чжао, У-хоу, тобто імператриця, Тянь-хоу, небесна імператриця, 624 – 705 рр.), перша та єдина правителька у Китаї. Надалі, У Цзетянь взяла собі чоловічий титул, оточення зверталось до неї як «імператор», про що Тянь Хань теж наголошує у п'єсі: «У

Саньси (вручаючи донесення). Прошу Імператора, мою тітку, пробігти це очима» [3, с. 12].

Час її правління і ліг в основу п'єси «Жінка-інспектор Се Яохуань». Роки правління У Цзетянь оцінені неоднозначно, як китайськими дослідниками, так і європейськими. Упродовж 40 років перебування на троні, імператорка оголосила про створення нової династії Чжоу, керувала військовими вторгненнями до Центральної Азії та Кореї, зверненням до даосизму та буддизму, спорудженням буддійських печер Лунмень та мавзолею Цяньлін [5, с. 388]. Колишня наложниця, по смерті першого чоловіка, імператора Тайцзуна, вийшла заміж за його сина, майбутнього правителя Гао-цзуна. З 655 року У Цзетянь стає правителькою, а з 660 року, позбувшись усіх конкурентів на престол, стає одноосібною імператрицею. Сильна та неоднозначна особистість надихнула Тянь Ханя не лише на текстову переробку, а й на сценічне втілення разом із постановником Хуанем Цзюньяно [1, с. 190].

Л. Нікольська, досліджуючи творчість митця, підкреслювала, що саме ця обробка була найбільш важкою для драматурга, бо, зазвичай, йому вистачало лише двох-трьох тижнів для обробки теми. У даному випадку, робота над п'єсою зайняла більше двох місяців, упродовж яких «Тянь Хань своєрідно синтезував форму сучасної драматургії із традиційною» [1, с. 190]. На жаль, політична заангажованість позбавила дослідницю здійснити об'єктивний аналіз драми, уникаючи наголосу на штучності викладу, коли нові методи, на думку вченої, не можуть передати глибину подій.

У Китаї, що і на сьогодні є країною театру, саме через проблематику та тематику п'єс, втілених у засоби виразності, митцям вдається донести важливість та необхідність проведення ряду реформ, кардинальних змін та новацій. Тож, попри неординарну особистість У Цзетянь, головним персонажем п'єси Тянь Ханя стає жінка-чиновник, діловод при дворі Се Яохуань. Враховуючи екзальтованість імператриці, Се Яохуань при дворі отримує теж чоловіче ім'я – Се Чжунцзюй.

Події у п'єсі поступово розгортаються у різних локаціях Китаю часів правління У Цзетянь. Конфлікт розпочинається у палаці Лояну, коли під час зустрічі з імператрицею У Саньси, начальник астрологічного відомства, повідомляє про заколот у провінції Цзяннані. Ситуація загострюється ще й тим, що підбуренням населення займається один із представників танського правлячого дому, а відтак наслідки можуть бути непередбачені і не обмежитися простим повстанням, а перекинутися на всю територію тодішнього Китаю.

Се Яохуань, чи не єдина, хто наважується стати на бік заколотників і пояснити їх поведінку, адже, «таким, як Лі Децай, довелося втратити землю, селяни втікають на озеро Тайху... Їх необхідно заспокоїти і тим самим навести лад та припинити розбрат у країні на самому початку» [3, с. 13]. Розуміння ситуації жінкою-інспектором пов'язане із життям не одного покоління її родини у Цзяннані. Тож, після недовгих міркувань, імператриця наказує дівчині збиратися в дорогу, даючи їй титул Правого Цензорату, чоловіче ім'я та особливий знак поваги – імператорський дорогоцінний меч, власник якого має право не лише виносити, а й здійснювати смертний вирок.

Дія у п'єсі сприймається одночасно у двох напрямках: спершу Тянь Хань подає картини, що обумовлюють доцільність інспекції. Паралельно, аудиторія знайомиться із мешканцями Сучжоу, одного із міст, де відбуваються заколоти. Зав'язкою конфлікту є зустріч Юань Синцзяна із Цай Шаобіном та Ван Цзяо, коли юань не боїться зробити зауваження посадовцям: «Якщо ви діти знатних вельмож, то маєте знати, як себе поводити, повинні пам'ятати закони» [3, с. 31]. Для патріархального китайського соціуму такі слова вже прирівнюються до бунту, чим одразу й скористався У Хун, віддаючи наказ охоронцям присмирити нахабу. За тодішніми законами Китаю, суд повинен вирішити, як покарати Юань Синцзяня. Перебіг суду повністю віддзеркалив порядки давньої імперії, коли діти родичів ставали привелійованим класом і нікого не боялися. Промова, вимовлена Юанем після звинувачень У Хуна, на слухну думку Л. Нікольської, розкриває стан речей вже у Китаї часів життя Тянь Ханя кінця 50-х – початку 60-х років, коли після «великого стрибка» панував голод, населення, змрене непосильною працею, не витримуючи тяжких умов, шаленно скорочувалося. Хаотичне будівництво доменних печей для потреб «малої металургії», вирубування садів для «сталі» загрожували появі екологічної катастрофи. Звичайно ж, не всі могли мочати, стає очевидним перебільшення влади прибічників Мао [1, с. 191].

У п'єсі виразником авторської позиції та її проекції із минулого на сучасне стає Юань Синцзянь, який не побоявся відверто сказати: «задля благоустрою в Сучжоу, як він говорить «прославленого добродійством Небесного управління» не вистачає міді та заліза і саме тому він і відбирає у народу залізну зброю та мідне начиння. Дійшло до того, що селянам нічим стало обробляти землю» [3, с. 37]. Саме тому, як і в VII – VIII століттях, так і в XXI, селяни мусили тікати із своїх домівок у пошуках кращого життя. Звичайно ж, сановники не погоджуються із звинуваченнями Юань Синцзяня і починають виправдовуватися, що діяли згідно із встановленими імператором законами. Окрім того, У Хун, виправдовуючись перед Се Яохуань, твердив, що зброя може бути небезпечною у руках селян, оскільки у будь-який момент може

розпочатися заколот. Попри це, слова ніяк не справляють враження на жінку-інспектора. Адже, в історії Китаю за часів династії Цинь (246 – 210 рр. до н.е.) вже були випадки, коли сановники силоміць забирали у селян знаряддя праці із єдиною метою: задля того, щоб імператор Цинь Шихуан побудував собі металеву статую. Тоді це закінчилося стихійним селянським повстанням. Незадоволення викликало і наступне, не менш тяжке, звинувачення у викраденні синами сановників задля втіхи служниць. Вирок Се Яохуань був неочікуваним для Ван Цзяо, У Суньхоу та Цай Шаобіна: вони повинні були повернути захоплені поля та будівлі, і, найголовніше, залишитися на деякий час наодинці вдома, задля виховання «себе читанням достойних книг» [3, с. 44].

Звернення Тянь Ханя до історичної теми вимагало дотримання правил реалістичного опису перебігу судів, коли задля оголошення вироку не просто заслуховували обвинуваченого, а піддавали його нелюдським катуванням. З огляду на те, що катувати будуть 22-річну Се Яохуань, то дослівні назви начальника цензорату Лай Цзюньчєня про засоби катування надають драмі ознак хоррору, скерованих на почуття як сценічного, так і текстуального сприйняття твору: «Безсмертний, який дарує плід», «Яшмова діва, яка піднімається сходами», «Фенікс, який розпластав крила», «Мавпа, що надягає капелюх» [3, с. 76]. Тобто, вказують ті пози, які вимушений буде приймати обвинувачений.

Отже, новітня драматургія, реформи, театральні мистецькі дискусії, що відбулися у другій половині ХХ століття, безпосереднім учасником яких був і Тянь Хань, стали поштовхом для написання історичної п'єси «Жінки-інспектор Се Яохуань». Життєві реалії вже самого митця знайшли тлумачення через образи дійових осіб, коли вчинки відповідали настроєвості не історичного минулого, а другої половини ХХ століття. Також, можемо констатувати, що історичне тло китайської драми не залишилися поза увагою китайських драматургів а знайшло своє відображення через призму новітньої драматургії в сучасних реаліях. Однак із часом, репертуар наповнюється кращими зразками китайської драматургії (п'єсами Го Мо-жо, Тянь Ханя, Е Шєн-тао, Ван Тун-чжао, Хун Шєня), що невдовзі стають її класикою.

Література:

1. Никольская Л.А. Тянь Хань и драматургия Китая XX века. – М.: Изд-во Московского университета, 1980. – 215 с.

2. Акімова А.О. Розкриття теми «землі і людини» у п'єсі Цзинь Юня «Нірвана «Пса» (1986 р.) / А. О. Акімова // Scientific publication “Society for

cultural and scientific progress in Eastern Europe". *Philology*, V(32), Issue: 122 : Budapest, Hungary, 2017. – С. 7 – 11.

3. Современная китайская драма: Сборник. Пер. с кит.; составл. и послесл. В. Аджимамудовой и Н. Спешнева. – М.: Радуга, 1990. – 445 с.

4. Тянь Хань. Гуань Хань-цин – одно из последних произведений. – М.: Искусство, 1959. – 98 с.

5. Jonathan Wolfram Eberhard. A history of China. – University of California Press, 1997. – P. 388.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ – АКТИВНИЙ УЧАСНИК ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ В УКРАЇНІ

Кулікова Т. В.

кандидат філологічних наук, доцент,

викладач української філології

Кременчуцький педагогічний коледж імені А. С. Макаренка

м. Кременчук, Полтавська область, Україна

Деркач В. В.

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри української філології

Таврійська академія Кримського федерального університету

імені В. І. Вернадського

м. Сімферополь

В інтелектуальному середовищі України кінця ХІХ – початку ХХ ст. одне із центральних місць належить Михайлові Сергійовичу Грушевському – великому вченому, особі яскравій і багатогранній. Широта поглядів цієї людини органічно поєднувалася з майстерністю тонкого аналізу кожного конкретного факту й боротьбою суперечливих критичних поглядів, які не припинялася й тоді, коли М. Грушевський досяг вершин творчої зрілості не тільки в історії, а й у літературознавстві, фольклористиці.

М. Грушевський – визначний дослідник історії української літератури. Його «Історія української літератури» стала епохальним явищем українського літературознавства. Львівський академік К. Студницький назвав дослідження Грушевського «вершком його праці». За життя він видав п'ять томів, шостий зберігся в рукописі. Перший том обіймає історію фольклору від початків усної

NOTES

Contemporary issues in philological sciences: experience of scholars and educationalists of Poland and Ukraine

April 28–29, 2017

Passed for printing 05.05.2017. Format 60x84/16.
Offset paper. Times New Roman Font. Digital printing.
Conventional printed sheets 11,39. Print run 100 copies. Order № 0517-453.